

індивідуальних бесідах і консультаціях, а також за допомогою інформаційно-просвітницької роботи студентського наукового товариства академії.

Недостатня кількість годин для вивчення дисципліни в навчальному плані на старших курсах компенсується заняттями в студентському науковому гуртку. Така робота підвищує рівень знань студентів, розширює їхній кругозір, сприяє розвитку професійного мислення і становленню висококласного фахівця. СНТ у медичному виші – це форма виховання, освіти, навчання, дозволяє більшою мірою індивідуально, з урахуванням його інтересів, підійти до студента.

Займаючись у гуртку, студенти не тільки набувають професійних навичок і долучаються до науково-дослідницької роботи, а й виховуються в питаннях лікарської етики і деонтології.

Результатами індивідуального педагогічного підходу до роботи зі студентами стають вибір багатьма професії терапевта-стоматолога, виконання наукових, у тому числі дисертаційних досліджень, практична лікувальна й організаційно-управлінська діяльність колишніх гуртківців у різних регіонах України і за кордоном.

Для багатьох практичних лікарів-стоматологів СНТ стало першою сходинкою в професійному вдосконаленні, а для всіх працюючих співробітників кафедр нашої академії – першим кроком у велику науку.

Список використаної літератури

1. Власова В.Н. Организация научно-исследовательской работы медицинских ВУЗов / В.Н. Власова, Н.Ю. Таирова // Гуманитарные и социальные науки. – 2016. – №4. – С. 173-182.
2. Гасюк Н.В. Роль психологічної складової у формуванні професійної свідомості майбутніх лікарів-стоматологів / Н.В. Гасюк, І.О. Іваницький, Т.М. Мошель, І.Ю. Попович // Світ медицини та біології. – 2014. – № 2(44). – С. 210-222.
3. Іваницький І.О. Студентське наукове товариство, як фундамент наукового світогляду студента / І.О. Іваницький, Н.В. Гасюк // Світ медицини та біології. – 2011. – № 4. – С. 155-157.
4. Петрушанко Т.О. Дискусія як один із методів стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів-медиків в рамках роботи студентського наукового товариства / Т.О. Петрушанко, Н.В. Гасюк, Т.М. Мошель, І.Ю. Попович, Т.Д. Бублій // Мир медицины и биологии. – 2013. – Т. 9. – № 3. – С. 165-167.
5. Третьяк Н.Г. Роль студентського наукового товариства як шляху у формуванні самостійної роботи студентів / Н.Г. Третьяк, М.О. Дудченко, О.А. Шапошник, І.П. Кудря // Вісник проблем біології і медицини. – 2017. – Вип. 1(135). – С. 232-234.
6. Трефаненко І.В. Студентський науковий гурток як вид науково-дослідної роботи студентів / І.В. Трефаненко, О.С. Хухліна // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія». – 2017. – Т. 17, вип. 1(57). – С. 278-281.

НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ І СЛУХАЧІВ ЦИКЛІВ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ОРТОПЕДІВ

Нідзельський М.Я., Писаренко О.А., Цветкова Н.В.

Українська медична стоматологічна академія

Стрімкий розвиток сучасних реставраційних технологій на стоматологічному ринку, широке впровадження чудових мас у лікувальний і навчальний процеси вимагають від лікарів і зубних техніків готовності працювати за всіма правилами мистецтва. Аби вдало відтворити яку-небудь композицію, виконавцю необхідні творче натхнення, внутрішнє бажання і прагнення досягти результатів найвищої якості. Однак одних емоцій недостатньо. Необхідні знання, вміння скористатися науковими підходами до процесу моделювання, що значно полегшує роботу реставратора. Вихідний рівень знань – це стартовий потенціал, багаж, який поповнюється постійно.

Ключові слова: форма, колір, коронка зуба, моделювання, композиція.

The rapid development of modern technologies in the dental restoration market, widespread adoption of great masses in the healing process requiring doctors and dental technicians willingness to work according to the rules of art. To successfully play any song, artist needed inspiration, inner desire and the desire to achieve the highest quality results. However, emotions are not enough. The restorer needs of knowledge and the ability to use scientific approaches to the modeling process. This will facilitate the work of the restorer. Initial level of knowledge - this is our starting potential baggage, constantly updated. This approach to modeling teeth will significantly improve the quality of orthopedic designs both cosmetic and aesthetic of hand.

Keywords: form, colour, tooth crown, modeling, composition.

Бурхливий розвиток сучасних реставраційних технологій на стоматологічному ринку, широке впровадження чудових мас у лікувальний і навчальний процеси вимагають від викладачів і зубних техніків працювати й навчати за всіма правилами мистецтва. Щоб вдало відтворити будь-яку композицію, необхідні творче натхнення, внутрішнє бажання і прагнення досягти результатів найвищої якості. Необхідні знання, вміння скористатися науковими підходами до процесу моделювання, що значно полегшує роботу реставратора. Вихідний рівень знань – це наш стартовий потенціал, багаж, який поповнюється постійно [3].

Відновлення відсутніх тканин – це цілий технологічний процес, етапи якого необхідно виконувати послідовно, піднімаючись сходами майстерності від "простого до складного", постійно працюючи і критично аналізуючи результати своїх виробів.

Велику увагу викладачі кафедри приділяють тренуванню, розвитку спостережливості й зорової пам'яті, що є важливими етапами становлення творчого потенціалу. Стоматологи-початківці мають розвивати в собі відчуття форми, спостерегаючи предмет із різних точок, розвивати зорову пам'ять, щоб відтворити відсутні тканини в їх

дійсному вигляді й призначенні, з усіма властивими їм характеристиками: обсягами, контурами, фактурами, кольорами [4].

На зорову пам'ять ми спираємося постійно, виконуючи роботу і безпосередньо в порожнині рота, і на моделі, тому що неможливо одночасно дивитися і на оригінал, і на дефект, що відновлюється. При цьому необхідно максимально враховувати характеристики вихідного зображення.

Для тренування зорової пам'яті й спостережливості можна також скористатися відтворенням досліджуваних предметів на папері у вигляді малюнків, графічних об'єктів. Не дивлячись на площинне зображення (двомірність простору), у початківців-виконавців поступово формується бачення пропорцій, відповідність частин, деталізація предметів по поверхні й т.д. [1].

Художня глина, гіпс, мило, дерево, сплави металів також можуть бути матеріалами для моделювання з метою пізнання форми, об'єму створюваних об'єктів [2].

Для реставрації зубів необхідно мати також набір інструментів. Робота з інструментами розвиває аподактильну чутливість. У виконавця формується відчуття міри тиску на матеріал, вловлюються консистенція, податливість, пластичність, гнучкість використовуваного матеріалу. Це відчуття розвивається поступово. Настає момент, коли рука автоматично починає відтворювати тонкі лінії, рельєф і направленість яких доповнюють загальну композицію і надають унікальності створеній моделі.

Для роботи в порожнині рота найчастіше застосовують набори гладилок і штопферів різної форми з тефлоновим або цирконієвим покриттям. Певні поверхні інструментів формують відповідні кути, грані, надаючи індивідуальності створюваній конструкції.

Під час моделювання виконавець має володіти добре розвинутою просторовою уявою. Спочатку необхідно ознайомитися з метою реставрації, її об'ємом і призначенням. Потім уявити і, якщо це необхідно, розрахувати об'ємну форму кожної деталі, що реставрується, її розміри і пропорційні співвідношення окремих елементів. Труднощі виникають за недотримання пропорцій. Відчуття пропорцій дозволяє зіставляти розміри всіх частин предмета, що моделюється, відносно одна одній й до цілого. Масштаб задають заздалегідь. Під час реставрації подумки проводять осьову розмітку, визначають співвідношення розмірів між крайніми точками моделі за різними напрямками. Потім відновлюють її габаритний обрис, після чого намічають розміри кожної її окремої частини.

Завдяки моделюванню мікрорельєфу поступово відтворюється зовнішня форма й об'єм відновлюваного об'єкта. При цьому також необхідно правильно розташувати його окремі частини, ураховуючи індивідуальні особливості створюваних структур.

Цінність роботи вимірюється точністю спостереження, умінням побачити суть зображеного. На цьому етапі вирішується «проблема заповнення площини». Перш за все, слід знайти місце для головної ланки або предмета. Головний об'єкт має залишитися домінантою, а частини гармонійно співвідноситися між собою. Тонкі елементи так само значимі й здатні заповнити простір і утримати форму. Необхідно навчитися охоплювати відразу декілька предметів і розташовувати їх у певному положенні відносно один одного [3].

Продемонструємо основні етапи моделювання на прикладі відтворення ікла верхньої щелепи. Коронка ікла по горизонтальній площині умовно поділяється на три частини, по вертикальній площині також умовно виділяються три частини.

Зорову пам'ять і спостережливість бажано розвивати, вивчаючи анатомію природних зубів, розглядаючи кожну поверхню окремо [4;5]. Аналізуючи вестибулярну поверхню інтактних іклів верхньої і нижньої щелеп, можна скористатися прийомами одонтоскопії, необхідними як перший етап у моделюванні. Терміном «одонтоскопія» називають розгляд і опис особливостей будови зуба. Для успішного професійного спілкування між стоматологами і зубними техніками необхідно домовитися про термінологію. У зв'язку з цим, на прикладі поверхонь верхнього ікла деталізовані зони, кожна з яких має свою назву, форму і функцію.

Уздовж вестибулярної поверхні розташовується провідний поздовжній валик, що розділяє коронку на дві нерівні частини. Цей валик створює основну опуклість коронки (більш виражену в цервікальній третині), визначаючи тим самим напрямок осі зуба. Крім поздовжнього валика, визначаються два крайових: медіальний – більш опуклий і дистальний, вигнутий Б-подібний (опуклий у середній третині й увігнутий в пришийковій третині коронки). Ці валики зливаються між собою в пришийковій третині, утворюючи екватор зуба, а в середній і різцевій третині відокремлені один від одного заглибленнями (дистальне, медіальне). Заглиблення мають трикутні форми, з витягнутими вздовж середньої третини вершинами і підставами, зверненими до ріжучого краю. Дистальне заглиблення об'ємніше медіального, де розташовується неважливий валик, що переходить у додатковий горбок ріжучого краю. Вестибулярна поверхня ікла нагадує форму ромба, проте межі в цій геометричній фігурі нерівнозначні.

Отже, з урахуванням анатомічних особливостей верхнього ікла поступово моделюють його форму, відтворюють зовнішні обриси, зовнішні контури, що допомагає виконавцю змодельовати коронку ікла верхньої щелепи, створити чіткіші грані з вираженими гребенями, підкресливши спрямованість основних морфологічних структур. Такий підхід до моделювання зубів дозволить значно підвищити якість ортопедичних конструкцій і з косметичного, і з естетичного боку. Уміння побачити, усвідомити й відтворити – ось, на наш погляд, основні якості, які необхідно розвивати постійно.

Список використаної літератури

1. Ломиашвили Л.М. Художественное моделирование и реставрация зубов/ Ломиашвили Л.М., Аюпова Л.Г.– М.: Медицинская книга, 2004.–252 с.
2. Нідзельський М.Я. Практикум з ортопедичної стоматології : навчальний посібник /Нідзельський М.Я., Писаренко О.А., Цветкова Н.В., Соколовська В.М. – П.:ФОП Болотін А.В., 2016. — 103 с.
3. Погодин В.С. Руководство для зубных техников / Погодин В.С., Пономарева В.А. – Л: Медицина, 1983. – 240 с.
4. Рожко М.М. Стоматология: підручник: у 2 кн. / М.М. Рожко, І.І. Кириленко, О.Г. Денисенко та ін.; за ред. проф. М.М. Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 992 с.; кольор. вид.
5. Убасси Г. Форма и цвет. Ключ к успеху при работе с зубопротезной керамикой. – Издат. «Квинтэссенция», Москва, Токио, Чикаго, Берлин, 2003. — 230 с.